

Nejvyšší státní zastupitelství

Stručné shrnutí
Zprávy o činnosti
státního zastupitelství
za rok 2025

Zpráva o činnosti státního zastupitelství

Nejvyšší státní zástupce nejpozději do poloviny kalendářního roku předkládá prostřednictvím ministra spravedlnosti vládě zprávu o činnosti státního zastupitelství za uplynulý kalendářní rok; vláda tuto zprávu po projednání předkládá Senátu.

§ 12 odst. 6 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství

Tento informační materiál vychází ze **Zprávy o činnosti státního zastupitelství za rok 2025**, jejíž elektronická verze je v kompletní podobě dostupná online:

verejnazaloba.cz/zprava-2025

Od 1. dubna 2025 se stala nejvyšší státní zástupkyní dosavadní vrchní státní zástupkyně v Praze Lenka Bradáčová, která v čele soustavy státního zastupitelství vystřídala rezignujícího Igora Stříže

Státní zastupitelství

Zakotvení v Ústavě

Státní zastupitelství je v souladu s čl. 80 Ústavy České republiky formálně zařazeno mezi orgány moci výkonné, ačkoliv se z hlediska materiálního jedná o kvazijudiciální orgán.

Působnost státního zastupitelství

Obecně je vymezena ustanovením § 4 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, tak, že v rozsahu, za podmínek a způsobem stanoveným zákonem vystupuje jako **orgán veřejné žaloby v trestním řízení** a plní další úkoly vyplývající z trestního řádu, nestanoví-li jinak nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce.

Dále vykonává **dozor nad dodržováním právních předpisů v místech, podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda** (výkon vazby, trestu odnětí svobody, ochranné léčení, zabezpečovací detence, ochranná nebo ústavní výchova), působí v jiném než trestním řízení a vykonává další úkoly, stanoví-li tak zvláštní zákony.

Státní zastupitelství se rovněž v souladu se svou zákonem stanovenou působností **podílí na prevenci kriminality a poskytování pomoci obětem trestných činů**. Agenda státního zastupitelství zahrnuje analytickou, metodickou a legislativní činnost.

Nejvyšší státní zastupitelství a nejvyšší státní zástupce dis-

ponují řadou výlučných oprávnění, mezi která náleží například právo podat dovolání v trestních věcech a právo podat správní žalobu ve veřejném zájmu.

Soustava státního zastupitelství

Organizačně je státní zastupitelství v České republice koncipováno jako čtyřstupňová soustava tvořená úrovněmi:

okresních státních zastupitelství

(celkem 86 státních zastupitelství)

krajských státních zastupitelství

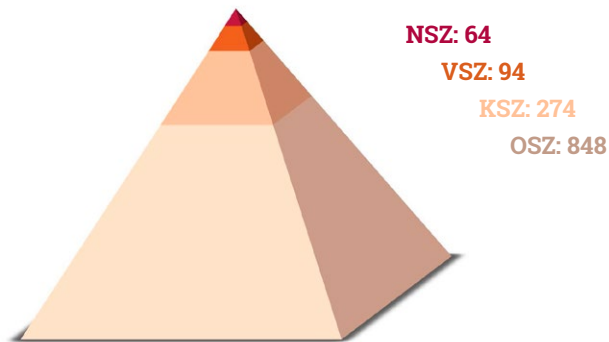
(celkem 8 státních zastupitelství)

dvou vrchních státních zastupitelství (v Praze a v Olomouci)

Nejvyššího státního zastupitelství (se sídlem v Brně).

Počty státních zástupců 2025

(rozložení plánovaných míst)

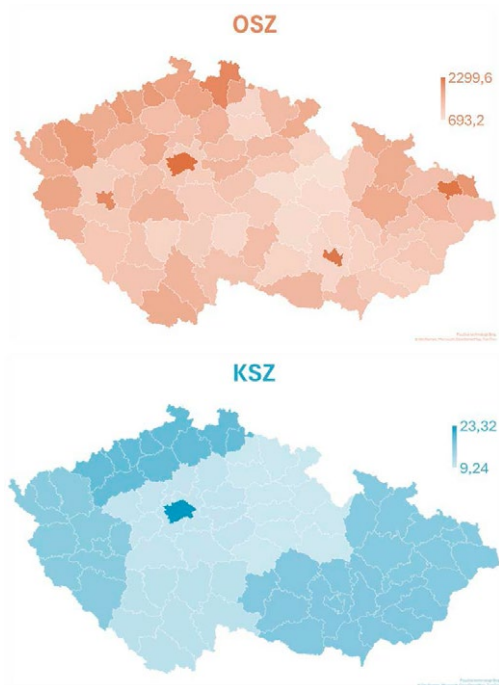
Kriminalita v České republice v roce 2025

Po setrvalém poklesovém trendu let 2015 až 2019 a významném skokovém poklesu kriminality v letech 2020 a 2021, souvisejícím do značné části s celosvětovou pandemií COVID-19 a plošnými opatřeními omezující běžný sociální život, došlo v letech 2022 a 2023 k opětovnému nárůstu trestních případů, přičemž v letech 2022 až 2025 je počet trestních řízení spíše stabilizovaný s tím, že nedosahuje ani hladin evidovaných v letech 2018 a 2019.

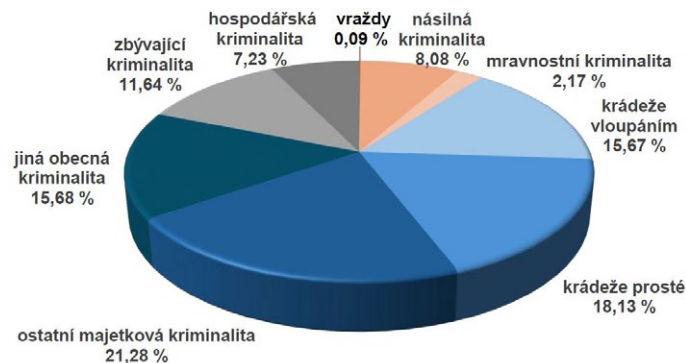
Zajímavý je pohled na regionální rozvržení kriminality: Na úrovni závažnějších trestných činů ve věcné příslušnosti krajských státních zastupitelství je **vyšší poměr kriminality patrný především na území hlavního města Prahy a v rámci Severočeského kraje**. U méně závažných trestných činů spadajících do okresní příslušnosti státního zastupitelství se vyšší poměry kriminality projevují zejména v hlavních metropolitních oblastech, jimiž jsou Praha, Brno a Ostrava; relativně vysokou úroveň kriminality vykazují rovněž okresy Plzeň-město, Liberec a další okresy Severočeského kraje. Na popsané situaci se v pražském regionu podílejí především specifické vnější okolnosti související s mezinárodním přesahem trestní agendy, a to zejména tranzitní kriminalita spojená s pohyby cizinců, administrativní a procesní zátěž vyplývající z nedostatečných primárních kontrol v jiných členských státech a nutnost řešení značného počtu skutkové a procesně složitých případů, včetně intenzivní justiční spolupráce. K těmto faktorům se přidružuje rovněž koncentrace části drogové trestné činnosti, která je ve významném

rozsahu zachycována v souvislosti s kontrolou poštovních zásilek a činnosti Celní správy. V Severočeském kraji se pak do vyšší kriminality promítají dlouhodobě nepříznivé sociální podmínky, zejména nízká vzdělanost, existence sociálně vyloučených lokalit a skladba obyvatelstva.

Statistický propočet evidovaných případů kriminality na 100 tis. obyvatel (2025)

Celková struktura evidované kriminality za rok 2025

Vedle stabilních celkových počtů evidované kriminality nedošlo při meziročním porovnání k zaznamenání významných změn ve skladbě trestné činnosti nebo jejich pachatelů, jiných statistických ukazatelů nebo fenoménu, který by vyžadoval podrobnější analýzu a interpretaci. **Meziročně došlo ve skladbě kriminality k mírnému nárůstu násilné trestné činnosti, mravnostní kriminality a rovněž majetkové trestné činnosti vyjma krádeží, u nichž naopak došlo ke snížení míry jejich páčání.** Významnou dynamiku lze nicméně nadále sledovat u závadových aktivit v rámci sociálních sítí a dalších platform umožňujících dálkovou komunikaci. Z plošných poznatků státních zastupitelství byly přitom evidovány nejen přetrvávající způsoby podvodné manipulace směřující k získání finančních prostředků na úkor poškozených uživatelů virtuálního prostředí, ale též v oblastech verbálních a nenávistných trestných činů a nepřímo pak

v akcentované oblasti nárůstu násilné trestné činnosti a sebepoškozování mezi dětmi a dospívající populací. Ve vztahu k **trestným činům fyzických osob** lze podle věcné příslušnosti jednotlivých stupňů soustavy státního zastupitelství vysledovat jisté trendy.

Na úrovni vrchních státních zastupitelství (případy nejzávažnější trestné činnosti) převažovaly trestné činy **zneužití pravomoci úřední osoby** (13,2 %), **zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě** (10,66 %), **zkrácení daně poplatku a podobné povinné platby** (10,15 %) či **účasti na organizované zločinecké skupině** (9,13 %).

Z hlediska zastoupení trestných činů řešených na úrovni **krajských státních zastupitelství** převažovaly trestné činy **nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy** (cca 14 %), **zkrácení daně poplatku a podobné povinné platby** (cca 11 %), **podvodu** (cca 5 %), **znásilnění** (cca 8 %), **vraždy** (cca 6 %), či **těžkého ublížení na zdraví** (cca 4 %).

Okresní státní zastupitelství nejčastěji řešila trestné činy **krádeže** (19 %), **maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání** (12 %) a **ohrožení pod vlivem návykové látky** (12 %), které v souhrnu představují přibližně 43 % všech trestných činů řešených v jejich působnosti. Mezi další z hlediska počtu významně zastoupené trestné činy patří trestný čin **výtržnictví** (6 %) a **zanedbání povinné výživy** (5 %). Majoritní podíly objasněné trestné činnosti u okresních státních zastupitelství tak připadají převážně na bagatelní formy kriminality.

Trestní agenda veřejné žaloby v číslech

PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ

Prověřování

ZAHÁJENY ÚKONY TRESTNÍHO ŘÍZENÍ (fáze prověřování)

2025	186 858 věcí
2024	189 912
2023	196 828

V roce 2025 bylo zahájeno **186 858 nových trestních řízení**. Tento údaj každoročně ilustruje objem agendy orgánů činných v trestním řízení.

Tzv. zahájením úkonů trestního řízení začíná první fáze trestního procesu – prověřování. Toto stadium po prověření všech dostupných poznatků a shromáždění potřebných důkazů může vyústit v zahájení trestního stíhání (ve standardním přípravném řízení) či sdělení podezření (v rámci zkráceného přípravného řízení).

Vyšetřování

ZAHÁJENO TRESTNÍ STÍHÁNÍ

2025	31 441 osob*
2024	32 066
2023	32 717

ZRUŠENO ZAHÁJENÍ TRESTNÍHO STÍHÁNÍ

2025	1 578 osob (5 %)
2024	1 532 (4,8 %)
2023	1 495 (4,6 %)

UKONČENO ROZHODNUTÍM STÁTNÍHO ZÁSTUPCE – TZV. ODKLONY (podmíněné zastavení/narovnání)

2025	2 590 osob
2024	2 612
2023	2 594

PODÁNÍM OBŽALOBY POSTAVENO PŘED SOUD

2025	26 890 osob
2024	27 428
2023	27 693

PO SKONČENÍ VYŠETŘOVÁNÍ POSTAVENO PŘED SOUD PODÁNÍM NÁVRHU NA SCHVÁLENÍ DOHODY O VINĚ A TRESTU

2025	847 osob
2024	839
2023	850

Zkrácené přípravné řízení

SDĚLENO PODEZŘENÍ

2025	39 516 osobám
2024	40 088
2023	42 306

UKONČENO ROZHODNUTÍM STÁTNÍHO ZÁSTUPCE – TZV. ODKLONY (podmíněné odložení návrhu na potrestání/narovnání)

2025	2 036 osob
2024	2 039
2023	2 173

PODÁNÍM NÁVRHU NA POTRESTÁNÍ POSTAVENO PŘED SOUD

2025	34 875 osob
2024	35 170
2023	37 179

PO ZKRÁCENÉM PŘÍPRAVNÉM ŘÍZENÍ PODÁNO NÁVRHŮ NA SCHVÁLENÍ DOHODY O VINĚ A TRESTU

2025	13 osob
2024	18
2023	16

*) uvedené údaje zahrnují fyzické i právnické osoby

Ve sledovaném období nebyly oproti roku 2024 zaznamenány významné trendy v počtu **stíhaných osob** ani osob **vyřízených v rámci zkráceného přípravného řízení**.

Od roku 2022 nadále zůstává **dominantní formou zkrácené přípravné řízení** – v roce 2025 ze všech osob, které čelily trestnímu řízení, bylo **56 %** vyřízeno právě v této rychlejší a procesně zjednodušené formě řízení (oproti standardnímu vyšetřování). Zkrácené řízení je určené pro případy **s nižší společenskou závažností**, skutkovou a důkazní jednoduchostí a související znalostí pachatele. Tyto faktory umožňují ukončit přípravné řízení **v řádu několika týdnů** od zahájení. Zkrácené řízení je doménou okresních státních zastupitelství, kdy převládají případy krádeží v obchodech, řízení motorového vozidla pod vlivem návykové látky, nedodržení zákazu činnosti či další méně závažné případy výtržnictví, poškozování majetku apod.

Průměrná délka přípravného řízení

2025	74 dny
2024	70 dny
2023	65 dny

Dalším významným ukazatelem ve vztahu k přípravnému řízení průměrná délka, jde o statistický údaj, do kterého se významně promítá podstatný objem věcí řešených ve zkráceném přípravném řízení. **Průměrná délka přípravného řízení** byla v roce 2025 **74 dny** (od okamžiku zahájení trestního stíhání, resp. sdělení obvinění do podání obžaloby, návrhu na potrestání, případně jiného konečného rozhodnutí státního zástupce). Nezanedbatelným faktorem, který negativně

ovlivňuje rychlost a efektivitu přípravného řízení je neúměrná administrativní až byrokratická zátěž policejních zpracovatelů, na úkor samotného vyhledávání a zajišťování důkazů pro rekonstrukci skutkového děje.

Odklony v trestním řízení

V oblasti využívání **podmíněného zastavení trestního stíhání** a ekvivalentní formy odklonu ve zkráceném přípravném řízení v podobě **podmíněného odložení podání návrhu na potrestání** nebyly v meziročním porovnání zaznamenány žádné významné změny, a lze tak pozitivně hodnotit jak stabilizované počty využívání těchto odklonů, tak především potvrzený trend vyššího poměrného využívání tzv. kvalifikovaných odklonů, které jsou spojeny s povinným složením částky na určený účet sloužící pro oběti trestných činů nebo závazkem obviněného (podezřelého) zdržet se po dobu trvání zkušební doby určité činnosti (typicky zákazu řízení motorových vozidel).

Oproti tomu institut tzv. **narovnání** je v praxi využíván v zanedbatelném počtu případů, a to jak ve standardním, tak ve zkráceném režimu přípravného řízení.

Tzv. odklony jsou alternativní formou vyřízení trestních věcí, která umožňuje státnímu zástupci ukončit trestní řízení vlastním plnohodnotným rozhodnutím, kdy se zpravidla neuplatní stadium soudního pojednání trestní věci.

Podání obžaloby / návrh na potrestání

Majoritním způsobem ukončení vyšetřování zůstává podá-

ni obžaloby. V roce 2025 podali státní zástupci **obžaloby u 26 890 osob**. V rámci zkráceného přípravného řízení tomu-to kroku odpovídá podání **návrhu na potrestání**, tímto způsobem postavili státní zástupci před soud **34 875 osob**.

Dohoda o vině a trestu

Dalším způsobem uzavření trestního řízení je návrh na schválení dohody o vině a trestu mezi státním zástupcem a obviněným. Schválení takové dohody soudem nahrazuje dokazování a prokazování viny v hlavním líčení.

V roce 2025 podali státní zástupci **návrhy na schválení dohody o vině a trestu** ve vztahu k **860 fyzickým osobám**, z toho u 13 osob to bylo v rámci zkráceného přípravného řízení. Za období posledních tří let můžeme sledovat stabilizovaný podíl tohoto alternativního způsobu postavení obviněných/podezřelých osob před soud na úrovni cca **1,3 %**.

Dohodu o vině a trestu mohou uzavřít státní zástupce a obviněný také po podání obžaloby, až do okamžiku zahájení dokazování v hlavním líčení. Z pohledu agendy státního zastupitelství jsou ovšem vypovídající zejména údaje o dohodách uzavřených ještě během přípravného řízení, protože ty představují nejen aktivní zapojení a administrativní zátěž pro státní zástupce, kteří návrhy dohod připravují, ale také maximální výhody pro zefektivnění trestního procesu. V obou případech schvaluje uzavřenou dohodu soud. Klíčovými podmínkami jsou prohlášení viny ze strany obviněného a dodržení práv poškozených.

ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM

VRÁCENO K DOŠETŘENÍ STÁTNÍMU ZÁSTUPCI

2025	146 věcí
2024	152
2023	127

ZASTAVENO TRESTNÍ STÍHÁNÍ

po podání obžaloby/návrhu na potrestání

2025	1 907 osob
2024	1 660
2023	1 944

ZPROŠTĚNO OBŽALOBY

v poměru k počtu osob, o nichž soudy v daném roce rozhodly

2025	1 433 osob (2,1 %)
2024	1 544 osob (2,2 %)
2023	1 781 osob (2,4 %)

ULOŽEN PENĚŽITÝ TREST (JAKO HLAVNÍ NEBO JEDNA ZE SANKCÍ) v poměru k celkovému počtu v daném roce odsouzených osob

2025	26,0 %
2024	25,7 %
2023	26,1 %

PROHLÁŠENÍ VINY OBŽALOVANÝM PŘI HLAVNÍM LÍČENÍ v poměru k počtu osob, u nichž soud uznal vinu rozsudkem

2025	11 998 osob (48,4 %)
------	----------------------

O kvalitě práce státních zástupců v přípravném řízení spočívající zejména ve zpracování obžaloby svědčí mj. **nizké číslo věcí vrácených k došetření**. V roce 2025 to bylo **146 věcí**, tedy **0,66 %** z celkového počtu podaných obžalob).

Soudce může vrátit státnímu zástupci obžalobu k došetření, pokud shledá závažné procesní vady přípravného řízení nebo důvod opatřit další důkazy k objasnění skutku. V naprosté většině případů soudci akceptují obžalobu nebo návrh na potrestání jako podklad pro své další rozhodování.

Nízký podíl představuje také **zastavení trestního stíhání soudem** (tedy po podání obžaloby, resp. návrhu na potrestání). Majoritním důvodem pro zastavení je přitom využití principu oportunity. **Ve zhruba 70 % případů se trestní stíhání zastavuje jako neúčelné**, nejčastěji u recidivujících pachatelů, jejichž trestní odpovědnost je sice prokázána, ale po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání dochází souběžně k dostatečnému trestnímu postihu v rámci jiných soudních řízení.

Pozitivním trendem je setrvalý pokles podílu osob, u nichž došlo ke zproštění obžaloby. **V roce 2025 soudy zprostily obžaloby 1 433 osob, což představuje 2,1 %** z celkového počtu osob, o nichž soudy v tomto roce rozhodly. V naprosté většině tak soudy ve větší či menší vyhoví obžalobě podané státním zástupcem. Prostá míra zproštění sama o sobě však není jednoznačným ukazatelem kvality práce státního zástupce. U více než šestiny osob jsou důvodem zproštění zánik trestnosti, případně shledání nepříčetnosti obviněného. Po odečtení této podmnožiny zbývající část zproštěných osob, u kterých lze dovozovat neúspěšnost prokázání pachatelství

skutku, tak představuje podíl **cca 1,81 %**.

Důvody zproštění obžaloby

Využívání peněžitých trestů jako jedné z alternativy k trestu k odnětí svobody se po prudkém rozvoji v letech 2015 až 2022 v posledních pěti letech stabilizovalo na úrovni kolem **cca 26 %** z počtu osob odsouzených k samostatnému nebo úhrnnému trestu. Tato forma postihu se etablovala v soudní aplikační praxi.

Podle statistik Nejvyššího státního zastupitelství byly v roce 2025 uloženy fyzickým osobám peněžitě tresty a trestní opatření **v celkové výši 727,58 mil. Kč** (v roce 2024 to činilo celkem 750,98 mil Kč). Fyzickým osobám byly v roce 2025 peněžitě sankce nejčastěji ukládány ve výměrách od 30.000,00 Kč do 49.999,00 Kč (cca 37 %) a od 20.000,00 Kč do 29.999,00 Kč (cca 25 % ze všech). Naopak pozitivně lze hodnotit, že peněžitě sankce ve výměrách pod 5.000,00 Kč byly fyzickým osobám ukládány pouze ojediněle (celkem 70 uložených trestů;

cca 0,56 % ze všech), kdy lze navíc predikovat jejich souběžné ukládání s jiným druhem trestu.

Peněžitý trest se stal standardizovaným a systémově preferovaným druhem sankce. Část trestů se v případech jejich neuhrazení přeměňuje na jiný druh trestu. Limitující je ukládání peněžitého trestu u cizinců bez vazby na Českou republiku. Klíčovým se nadále jeví individuální posuzování majetkových poměrů pachatele již ve fázi ukládání trestu a současně systematická spolupráce s Probační a mediační službou v rámci výkonu peněžitého trestu. Vhodným motivačním faktorem je i zahlazení odsouzení po úplném zaplacení (s výjimkou zvláště závažných zločinů).

MSZ v Praze

Prostředky z uhrazených peněžitých sankcí a dalších majetkových sankcí jsou odváděny do státního rozpočtu a slouží především jako zdroj pomoci obětem trestných činů. V roce 2025 bylo na speciální účet Ministerstva spravedlnosti přijato **527,9 milionů korun**.

VYŘÍZENO STÁTNÍMI ZÁSTUPCI

V roce 2025 rozhodli státní zástupci samostatně v přípravném řízení o celkem 14 481 osobách (19 % ze všech obviněných nebo podezřelých osob), aniž by se jimi musel zabývat soud.

Dalších 62 625 osob bylo postaveno před soud, ať už podáním obžaloby, návrhu na potrestání či v menší míře návrhu na schválení dohody o vině a trestu.

Celkem státní zástupci vyřídili samostatně nebo předáním soudu 77 106 osob v průměru za 74 dnů.

VYŘÍZENO SOUDY

Z celkového počtu 68 083, o nichž soudy rozhodovaly, bylo zproštěno obžaloby 2,10 %.

Soudy rozhodly o 68 083 osobách v průměru za 141 dnů.

MIMOŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

DOVOLÁNÍ PODANÁ NEJVYŠŠÍM STÁTNÍM ZÁSTUPCEM

2025	77 věcí
2024	49
2023	55

Dovolání slouží jako mimořádný prostředek k nápravě vad pravomocných soudních rozhodnutí v rámci nalézacího a odvolacího řízení. Podat jej k Nejvyššímu soudu může podat obviněný, nebo nejvyšší státní zástupce, a to obvykle v neprospěch obviněného, ale také v jeho prospěch. U případů, v nichž vykonává dozor Úřad evropského veřejného žalobce, podává dovolání příslušný orgán tohoto úřadu.

V roce 2025 podal/a nejvyšší státní zástupce/zástupkyně dovolání celkem v 77 trestních věcech ve vztahu ke 121 osobám, z toho v 68 věcech o dovolání v neprospěch obviněných, resp. odsouzených, v 5 věcech naopak v jejich prospěch. Většina podnětů pro podání dovolání vychází z aktivních návrhů nižších státních zastupitelství činných v prvostupňovém a odvolacím soudním řízení, dále z vlastní iniciativy, případně z podnětů třetích osob, například poškozených.

Úspěšnost dovolání nejvyššího státního zástupce je třeba hodnotit ve střednědobém horizontu, protože o značné části podaných dovolání, zejména ve skutkově rozsáhlých či právně složitých případech, rozhoduje Nejvyšší soud s výrazným časovým odstupem. Část dovolání také nejvyšší státní zástupce podává nikoliv primárně kvůli prosazení svého názoru či dosažení přísnějšího potrestání obviněných, ale

k zajištění jednotného výkladu ke sporným právním otázkám a usměrnění budoucí rozhodovací praxe.

Nejvyšší soud dosud rozhodl o 31 dovoláních podaných nejvyšším státním zástupcem/nejvyšší státní zástupkyní v roce 2025, z toho 21 dovolání zcela či částečně vyhověl, což představuje poměr úspěšnosti **67,7 %** (tento údaj je ovšem zkreslený velkým počtem dosud neuzavřených dovolacích řízení). Za posledních pět let se **podíl úspěšných dovolání nejvyššího státního zástupce** pohybuje kolem **dvou třetin**. Obvinění jsou se svými dovoláními dlouhodobě méně úspěšní, Nejvyšší soud jim vyhoví zhruba v desetině případů.

*Dalším mimořádným opravným prostředkem ke korekci pravomocných rozhodnutí soudu i státního zástupce je **stížnost pro porušení zákona**. Oprávnění podat ji k Nejvyššímu soudu ovšem náleží výhradně ministru spravedlnosti, a to ve prospěch i neprospěch obviněného. Státní zastupitelství v takových případech zpracovává podněty k podání stížností, které prostřednictvím Nejvyššího státního zastupitelství adresuje ministru spravedlnosti. V případě podnětů ze strany obviněných či jiných osob Nejvyšší státní zastupitelství na základě přezkumu spisového materiálu zpracovává podpůrné stanovisko pro rozhodnutí ministra.*

V agendě stížností pro porušení zákona v celé soustavě státního zastupitelství pokračuje pokles vnějších podnětů. V roce 2025 bylo vykázáno formální vyřízení celkem u 665 věcí. Z toho počtu vyřízených věcí vyústilo **45 návrhů na podání stížnosti pro porušení zákona** zpracovaných pro ministra spravedlnosti.

Nové fenomény ve vývoji kriminality

Kyberprostor jako místo činu:

Nejen doména podvodů, virtuální prostředí a elektronické nástroje prorůstají do všech typů kriminality

Statistiky Policie ČR ve sledovaném období roku 2025 zaznamenaly celkem 21 137 registrovaných případů zařazených do kategorie kyberkriminality, resp. kriminality páchané v kybernetickém prostředí anebo za využití takových nástrojů, což představuje **podíl 12,4 % z celkové registrované kriminality**, ale také zhruba sedminový **nárůst ve srovnání s rokem 2024** (10,7 %). Objasněnost této trestné činnosti je dlouhodobě velice nízká, v roce 2025 statisticky činila cca 15%.

PODÍL KYBERKRIMINALITY

v poměru k celkovému počtu registrovaných případů

2025	12,4 %
2024	10,7 %
2023	10,8 %
2022	10,2 %
2021	6,2 %

Hodnocení vývoje této oblasti trestné činnosti přitom komplikuje samotná **definice kyberkriminality**, kdy řada případů je zařazována do této kategorie nejednoznačně a různorodě (např. podvodné telefonické a vishingové útoky, u kterých je kyberprostor využit pachatelem pouze k vyhledání potenciální oběti). Kriminalita se rovněž vyznačuje **vysokou mírou**

latence. Typické je to v případě neúspěšných majetkových útoků, kdy poškozené osoby tyto pokusy většinou vůbec neoznamují (nereagování na podvodnou SMS nebo vyděračský e-mail, nesouhlas s předběžným nebo podezřelým placením u podvodného inzerátu nebo reverzního podvodu, neakceptace individuálně cílené nabídky investování). Lze tak důvodně předpokládat, že skutečné počty útoků v kybernetickém prostředí budou mnohem vyšší.

Kybernetická kriminalita a kriminalita páchaná v kybernetickém prostředí ovšem již nepředstavují vlastní specializovanou oblast závadového jednání. Stále běžnější elektronická forma komunikace a sociální život v kybernetickém prostředí, transformují i způsoby páchání trestné činnosti prostřednictvím využívání tohoto prostředí prakticky **ve všech oblastech kriminality, včetně trestných činů násilných, sexuálních, drogových nebo hospodářských**.

Lze potvrdit závěry Policie ČR, že největší část ze struktury trestné činnosti páchané v kybernetickém prostředí v roce 2025 tvořily nadále **podvody spojené s prodejem a nákupem zboží**, a dále sériově páchaná trestná činnost za využití **metod sociálního inženýrství**, phishingu a spear-phishingu, zejména podvodné investice, ale opětovně i vishingové legendy „bankéř“ a „policista“. Přesunu velké části pachatelů dříve tradičních podvodů do kyberprostoru nasvědčují i statistická údaje státního zastupitelství, která ukazují propad objasněnosti těchto případů. Změna ve způsobu páchání podvodů od formy osobního jednání směrem k distančním a anonymním způsobům komunikace umožňuje realizovat podstatně vyšší počet souběžných útoků, a to ve výrazně vyšším územním zaměření a po delší dobu, než je taková

aktivita orgánům činným v trestním řízení vůbec oznámena.

Narůstají také případy tzv. **legalizačního jednání („praní špinavých peněz“)**. Řada případů kriminality páchané v kyberprostoru je registrována právě v souvislosti s podezřelými finančními toky, které jsou v prvopočátku identifikovány jako možné výnosy tohoto druhu kriminality. Pokud se pak jedná o kriminalitu objasněnou, je legalizační jednání zpravidla méně sofistikované a lépe objasnitelné, neboť fakticky probíhá na území České republiky, zpravidla v podobě úplatného zakládání bankovních účtů využívaných pro převody výnosů. V daném směru lze především upozornit na významné nárůsty jednání úmyslných i nedbalostních. Legalizační jednání i v roce 2025 zpravidla spočívalo v zakládání běžných bankovních účtů se službou internetového bankovníctví s následným předáním přihlašovacích údajů (a faktickým umožněním platebních dispozic) neznámým třetím osobám za drobnou úplatu, popř. ve formě „pracovních nabídek“, v jejichž rámci oslovení klienti prováděli za úplatu samostatně finanční transakce, které probíhaly prostřednictvím jejich běžného a běžně užívaného bankovního účtu.

Negativním trendem je rozsáhlost a organizovanost této činnosti, kdy zprostředkovatelé často již nechávají od koncových klientů účty zakládat v rozsáhlých objemech, kdy takto založené účty nabízí kriminálním strukturám k využití. Přestože orgány činné v trestním řízení opakovaně upozorňují na výrazná rizika takového chování, kdy vedle trestní odpovědnosti jsou majitelé účtů často překvapivě konfrontováni se zablokováním jejich účtů ze strany orgánů činných v trestním řízení nebo s vlastní občanskoprávní odpovědností za vydání bezdůvodného obohacení vůči poškozeným osobám

namísto pachatelů.

BÍLÍ KONĚ

Zločinci získávají bílé koně pomocí různých metod:

- ▶ přímý kontakt – osobně nebo prostřednictvím e-mailu
- ▶ aplikace pro zasílání zpráv (např. WhatsApp, Viber, Telegram)
- ▶ sociální média (např. Facebook, Instagram)
- ▶ online vyskakovací reklamy

! Aby podvod vypadal autenticky, mohou zkopírovat originální web skutečně existující společnosti s podobnou internetovou adresou.

Osoby, na které se zaměřují:

- ▶ Lidé mladší 35 let, včetně nezletilých.
- ▶ Lidé, kteří se do země nově přistěhovali.
- ▶ Nezaměstnaní, studenti a lidé v ekonomické nouzi.

Logo: EUROPOL EC3 European Cybercrime Centre, EBF, #Nebudbilymkonem

Nejvyšší státní zastupitelství se společně s Policií ČR a Českou bankovní asociací dlouhodobě podílí na mezinárodní informační kampani #NebudBilymKonem, která varuje před riziky lákavých nabídek, které vedou k často nevědomému, přesto i tak trestnému podílení se na legalizaci kriminálních výnosů.

V prostředí sociálních sítí a chatovacích platforem byl v roce 20225 zjištěn **častější výskyt výhrůžek, vulgárních útoků a jiných forem kyberšikany**. Typickým jevem je následně rychlé mazání komunikace ze strany pachatelů, nicméně tyto projevy bývají zachyceny jinými uživateli, a dále šířeny. Současně patrně dochází k pozvolnému nárůstu latentní rizikové komunikace. **Vyšší míra využívání prostředí Dark-netu** a sociálních sítí byla u mladší populace zaznamenána i v souvislosti s experimentováním s novými psychoaktivními látkami, kdy se rychle rozšiřuje případná informovanost o dostupných syntetických drogách.

Kontinuálně **narůstají případy hackerských útoků** kvalifikované v rámci trestného činu neoprávněného přístupu k počítačovému systému a neoprávněný zásah do počítačového systému nebo nosiče informací. V roce 2025 orgány činné v trestním řízení řešily celkem 338 takových případů. Nadále však platí, že objasňování tohoto druhu trestné činnosti je zdoluhavé a náročné, a to i vzhledem k již rozšířenému využívání řady dostupných anonymizačních nástrojů. Proces objasňování přitom zpravidla zahrnuje i úkony v součinnosti s poskytovateli digitálních služeb na základě soudních příkazů nebo úkony mezinárodní policejní a justiční spolupráce, s čímž jsou dále spojeny náklady za zjišťování údajů k uskutečněnému telekomunikačnímu provozu ze strany Útvaru zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování nebo náklady spojené se zpracováním úředních překladů.

V dané souvislosti nelze nezmínit, že zatímco **na straně pachatelů dochází k technickému a organizačnímu vylepšování páchaní trestné činnosti, v oblasti jejího objasňování**

naráží orgány činné v trestním řízení na stále častější administrativní a právní překážky.

Jakkoliv státní zastupitelství plně respektuje politickou podstatu legislativní diskuze o nové podobě právní úpravy v oblasti tzv. data retention, je nutné plédovat za zachování takových procesních postupů, které nebudou znamenat další zbytnou administrativní činnost na úkor objasňování tohoto druhu kriminality. V jádru se ovšem jeví nezbytné formulovat jasnou politickou linii (především na půdě institucí EU) k otázce významu ochrany soukromí uživatelů digitálních služeb, které by mělo být pojímáno komplexněji (tedy nejen ve vztahu k veřejné moci, ale i ve vztahu k případným poskytovatelům služeb) a které by korektně mělo přiznat i veškeré negativní dopady s takovou linií spojené, včetně případné rezignace veřejné moci na schopnost účinného objasňování kriminality páchané v kybernetickém prostředí.

Kriminalita mladistvých a dětí mladších 15 let:

Nárůst agrese, vliv rodiny, vrstevníků i sociálních sítí

V roce 2025 provedlo NSZ podrobnější statistickou analýzu vývojových trendů kriminality páchané mladistvými a dětmi mladšími 15 let, a to v souvislosti s aktuálně probíhající politickou debatou k otázce snížení věkové hranice trestní odpovědnosti.

Delikty mladistvých a nezletilých pachatelů podléhají jinému režimu než trestní řízení s dospělými pachateli (na základě zákona č. 218/2003 Sb. o soudnictví ve věcech mládeže). Děti mladších 15 let nejsou trestně odpovědné, jejich jednání označované jako „činy jinak trestné“ posuzují civil-

ní soudy, které mohou uložit vybraná výchovná a ochranná opatření, nikoliv opatření trestní, jako je tomu u mladistvých. Mladiství od 15 do 18 let jsou již trestně odpovědní, specializované soudy se zabývají tzv. proviněním a při ukládání postihu se soustředí spíše na výchovná a nápravná opatření než na represí. Do procesu jsou zapojeny orgány sociálněprávní ochrany dětí, probační úředníci. Jednání jsou neveřejná s důrazem na ochranu identity pachatelů.

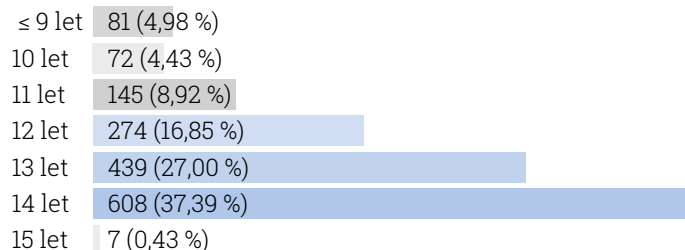
POČET OBJASNĚNÝCH PŘÍPADŮ NEDOSPĚLÝCH PACHATELŮ v poměru k celkové struktuře pachatelů všech věkových kategorií

	mladší 15 let	15–18 let
2025	1 634 (2,24 %)	2 174 (2,98 %)
2024	1 703 (2,30 %)	2 161 (2,92 %)
2023	1 724 (2,24 %)	2 110 (2,75 %)

Kvantitativně představuje delikvence nedospělých pachatelů ve srovnání s dospělou populací nízký podíl. U obou kategorií se pohybuje mezi dvěma a třemi procenty ve vztahu k celkové množině stíhaných, resp. prověřovaných osob bez rozdílu věku.

Zaznamenané vývojové trendy přitom nekorespondují s demografickým vývojem populace. Zdánlivá stagnace počtu **dětí mladších 15 let, kteří se dopouštějí činů jinak trestných**, v konfrontaci s údaji Českého statistického úřadu o klesajícím podílu osob mladších 15 let v celkové věkové struktuře tuzemské populace tedy fakticky svědčí o tom, že **podíl nezletilých delikventů v této věkové skupině naopak narůstá**.

POČTY ČINŮ JINAK TRESTNÝCH PODLE VĚKU V ROCE 2025

Ze statistických údajů nevyplývá, že by v letech 2022 až 2025 docházelo k významným změnám ve věkové struktuře **dětí mladších 15 let** coby pachatelů činů jinak trestných. Nejvíce zastoupenými nadále zůstávají věkové kategorie osob **ve věku 14 let a dále 13 let**. Tato data je nutné brát v potaz při diskuzi o vhodně nastavené věkové hranici trestní odpovědnosti. Přitom u některých činů jinak trestných lze pozorovat specifickou věkovou skladbu, např. u **znásilnění** převládá kategorie dětí ve věku **9–12 let** (48 %), děti ve věku **14–15 let** naopak převažují u **těžkého ublížení na zdraví** (cca 71 %) nebo u **nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy** (cca 49 %).

Pokud se jedná o skladbu kriminality u **mladistvých pachatelů (15–18 let)**, v letech 2015 až 2025 lze vysledovat **stagnaci incidence nejčtetnějšího provinění krádeže a třetího nejčtetnějšího provinění poškození cizí věci**. Shodné poklesové trendy v oblasti byly zaznamenány též u dětí mladších 15 let. Naopak **narůstá počet násilně motivovaných provinění**, konkrétně u ublížení na zdraví a loupeže, kdy lze v letech 2024–2025 hovořit o cca 40 % nárůstech hladin oproti hodnotám

dosahovaným v letech 2015–2019. Podobný stoupající trend činu jinak trestného loupeže byl shodně indikován i u dětí mladších 15 let. Podstatně mírnější, avšak stále kontinuální nárůsty, lze historicky zaznamenat i v případech provinění neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku.

Pohnutky a motivace k páchání protiprávního jednání mají u dětí a mladistvých široké a často velice individuální a komplexní pozadí. Za dominantní bývají označovány vlivy sociálního a rodinného prostředí, skupinové dynamiky a působení kybernetického prostředí. Dětská a mladistvá delikventi se primárně etablojí ze sociálně znevýhodněného nebo nefunkčního rodinného prostředí bez pevných hranic a stabilního režimu, kdy přebírají vzorce chování z bezprostředního okolí se snahou zapadnout do vrstevnické skupiny, upevnit si v ní postavení nebo v ní reprezentovat konzumní životní styl propagovaný médii a sociálními sítěmi.

Sebepropační (aktivní) pohnutky se zaměřují na opatrování finančních prostředků k udržení prezentovaného statusu (značkové oblečení, kosmetika, ale též alkohol a jiné návykové látky či hazardní hry), na přímou skupinovou interakci, především v prostředí školských zařízení, kde dochází k vzájemnému utvrzování a posilování delikventního chování v rámci skupiny (specifické je pak skupinové verbální nebo ve výrazně menší míře i fyzické násilí zaměřené na reprezentanty řádných společenských hodnot, ať již z kruhu vrstevníků nebo též pedagogických pracovníků a jejich asistentů) nebo též na skupinovou interakci ve virtuálních či virálních komunitách kybernetického prostředí (s čímž je spojena dokumentace vlastního deliktního jednání a jeho

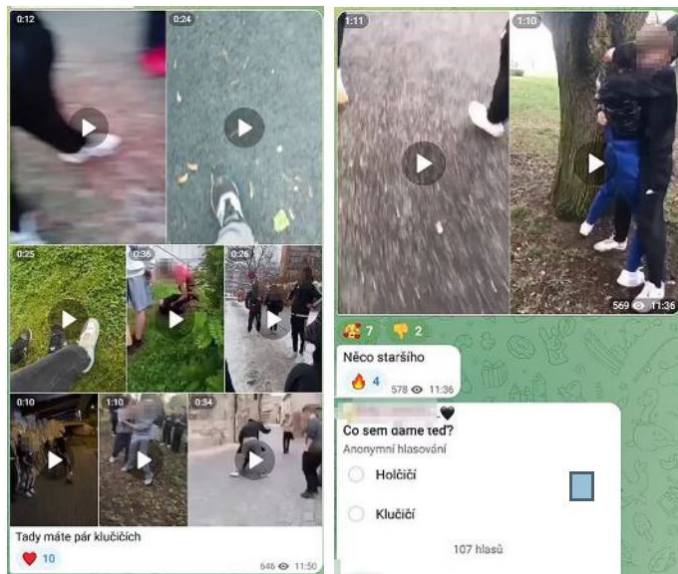
sdílení); u této pohnutky se objevují i činy iniciované tzv. z nudy bez vnějších příčin (kdy spouštěčem může být vlastní obava ze ztráty statusu z důvodu déle trvající pasivity).

Ochranné (situační) pohnutky se zaměřují na impulzivní a nedomyšlené řešení konfliktu, který udržovaný status oslabuje, zpravidla v podobě verbálního násilí (výhrůžky), které může přerůst v násilí fyzické.

Nadále však platí, že **excesivního jednání se nedopouští pouze děti a mladiství z neuspokojivých sociálních poměrů** nebo nacházejících se ve výkonu ústavní či ochranné výchovy. Shodné pohnutky byly, byť v menší incidenci, detekovány **i u dětí pocházejících ze zdánlivě funkčního prostředí**, u kterých může potřeba sebepropagace souviset i s vlastní nedůvěrou a prožívanou úzkostí. Znovu je však třeba důrazně upozornit na zvyšující se počty dětí a mladistvých s výchovnými problémy a psychiatrickým zatížením, u nichž vzniká potřeba odborného terapeutického přístupu (často ovšem nerealizovaného z důvodů kapacitních nebo stigmatizačních).

Vysoce problematickým a sporným se jeví **význam a vliv kybernetického prostředí s akcentem sociálních sítí**. Pokud šlo o prováděné osobnostní profilace dětských a mladistvých pachatelů byly v některých případech sociální sítě a kybernetické prostředí označovány výhradně jako prostředí pro seberealizaci sloužící pouze jako doplňkový nástroj bez vlivu na deliktní jednání, v jiných případech jako prostředek pro utvrzení a zefektivnění deliktního jednání, jehož zásadním spouštěčem byly ovšem sociálně patologické prvky osobnosti pachatele, v některých případech pak byl naopak kybernetickému prostředí a sociálním sítím připisován zcela zásadní

význam pro rozhodnutí protiprávní jednání spáchat, když bylo poukazováno na přímou inspiraci a kopírování násilného obsahu či medializovaných případů.

V únoru 2025 byl v mediálním prostředí popsán telegramový účet s obsahem násilných konfliktů a šikany mezi dětmi a mladistvými (ovšem rovněž sešranými akty) v Ústeckém kraji. Případ především poukázal na poptávku tohoto obsahu mezi uživateli sociálních sítí. Zdroj: iDNES.cz.

Z předložených poznatků vyplývá, že **recidiva mladistvých a dětí mladších 15 let** se typicky projevuje ve spojení s úteký

z výchovných zařízení, s působením vrstevnických skupin (včetně tzv. gangů) a recidiva násilná se situačně formovaným spolupachatelstvím za účelem získání převahy nad obětí; v této podobě se logicky častěji objevuje u loupeží a trestné činnosti zaměřené na získání majetkového prospěchu. Motivace recidivistů je více orientována na zneužívání návykových látek nebo získání finančních prostředků k jejich obstarání. Zaznamenány byly i případy sexuální motivovaného jednání. V některých případech pak dochází k prostupnosti, kdy mladiství pachatelé navazují na protiprávní jednání, kterého se dopouštěli již před dosažením 15 let. Opakovaně je poukazováno na souvislost s nepříznivým rodinným zázemím, zejména s absencí výchovných hranic, nezájmem rodičů či obecně nefunkčním prostředím.

Specifickým a systémovým problémem je recidiva spojená s úteký z výchovných zařízení. Právě během opakovaných útěků typicky dochází k páchání protiprávního jednání. V případech recidivistů mladších 15 let, u nichž již došlo k umístění do výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, se pak nejpalčivěji projevuje problém s absencí dalšího přísnějšího postihového mechanismu, s čímž tyto děti nezdědka přímo kalkulují.

V případech spojených s fyzickým násilím lze poukázat na obecný **nárůst agrese, nevyrovnanosti a impulzivity dětí a mladistvých**, v důsledku čehož převažuje jeho **situační charakter**, který často vychází z malicherných sporů, případně je ovlivněno konzumací alkoholu. Tato jednání již nejsou výlučně doménou chlapců, ale objevují se i mezi dívkami. K fyzickým potyčkám dochází nejčastěji v prostředí školských a výchovných zařízení a jejich okolí (v tomto prostředí

je zaměřováno na spolužáky včetně obětí opakované šikany, u dětí mladších 15 let pak ovšem i vůči pedagogickému nebo pomocnému personálu výchovných zařízení) nebo ve volném čase ve veřejném prostoru, přičemž v některých případech se vyznačují **značnou surovostí**, nežádka bývá pácháno výtržnickým způsobem ve skupině. Ve školním prostředí pak byl zaznamenán i **nárůst počtu útoků ve formě nebezpečného vyhrožování spolužákům či pedagogům**.

I v roce 2025 byl zaznamenán **velmi znepokojivý jev tzv. zážitkového násilí**, který se sice zatím objevuje pouze ojediněle, avšak pravidelně, kdy jeho projevy vykazují značnou společenskou nebezpečnost. V konkrétně zaznamenaných případech se jednalo jednak o skupinové násilí vůči náhodným neznámým osobám, v jednom případě šlo o individuální násilné jednání mladistvého pachatele vůči jemu neznámé oběti vedené doznanou motivací vyzkoušet si, jaké je usmrtit jiného člověka, kdy u tohoto mladistvého byla zjištěna i fascinace fundamentálním terorismem a další trestná činnost zahrnující jeho propagaci.

Sexuálně motivované činy se vždy neprojevují brachiálním násilím. Významným prvkem je často posouzení vzájemné komunikace a chování mezi jejími aktéry (zejména z hlediska respektování projeveného nesouhlasu), přičemž v některých případech sehrává vliv i alkohol. I v této oblasti je pak patrná nekritická inspirace virtuálním prostředím a obsahem pornografických děl. Výrazným fenoménem v prostředí dětí a mládeže se stává **sexting**, nárůst incidence **výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií** souvisí s osvojováním a normalizací této formy komunikace zahrnující vzájemné konsensuální zaslání intimních fotografií, a to při

nepochopení diametrálně odlišných právních následků přijetí tohoto vzorce chování od dospělých aktérů, popř. jejich (a to již nekonsensuální) další sdílení a zaslání.

U dětí mladších 15 let se ve vyšší míře objevují vrozené nebo rozvíjející se poruchy sexuality, dopouštějí se nejen výtržnictví v podobě odhalování se nebo též onanie na veřejnosti, ale i podstatně závažnějšího sexualizovaného jednání. Signalizovány tak byly i četné případy znásilnění, především v prostředí zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Statistiky ve střednědobém pohledu přitom ukazovaly na výrazný poměr zastoupení pachatelů ve věkové kategorii 9–12 let, přičemž v roce 2025 byly zmíněny případy pachatelů mladších 10 let. V dané souvislosti je poukazováno na rizika nežádoucího vlivu kybernetického prostředí u dětí se sexuálními poruchami, kdy však zařízení nemá kompetence k omezení či kontrole toho, jaký virtuální obsah dané dítě konzumuje.

V oblasti **drogové kriminality** děti mladší 15 let zpravidla ani v závadových sociálních prostředích a relacích nevystupují jako pachatelé této trestné činnosti, tedy jako osoby podílející se na výrobě či organizovanější distribuci omamných a psychotropních látek. Do této role osoby většinou vstupují až ve věku pozdějším. Drogová kriminalita se tak výrazněji redukuje do bagatelních způsobu páčání, zpravidla v podobě situačního sdílení či zprostředkování v rámci experimentování s omamnými nebo psychotropními látkami, zpravidla marihuanou (užívání pervitinu bylo u dětí a mladistvých indikováno jako velice okrajové). Na prezentované stagnaci se tak pravděpodobně podílí kombinace více faktorů, ať už nižší poptávka po návykových látkách obecně a vytlačová-

ní nelegálních psychoaktivních látek jejich legálními (a tedy i dostupnějšími) náhradami, tak i možné změny v přístupech trestněprávní politiky, která některá trestněprávní jednání přesunula do roviny jednání přestupkových.

Proměna drogové scény:

Syntetické drogy na vzestupu, fatální následky předávkování a generační propast mezi dealery

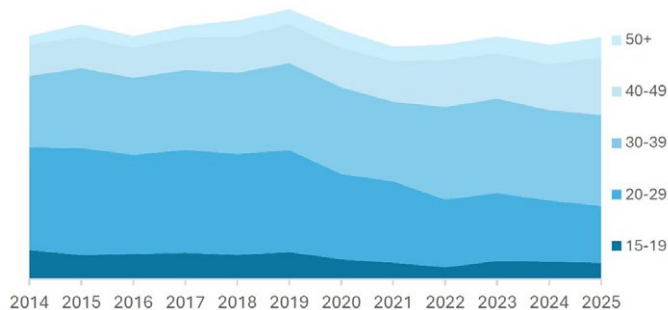
V roce 2024 zaznamenaný a pojmenovaný nástup výroby **syntetických a semisyntetických drog** byl v roce 2025 potvrzen vzrůstajícím dovozem chemikálií potřebných pro výrobu těchto látek ze zahraničí, zejména z Polské republiky nebo Čínské lidové republiky. Specificky na území České republiky byly v tomto ohledu zaznamenány organizované skupiny utvářející se v rámci asijských velkoobchodních center (tržnic). Jedná se o malé a velice uzavřené komunity s ekonomicky silným potenciálem, do jejichž struktur je prakticky nemožné operativně pronikat, což opět stěžuje odhalování a vyšetřování tohoto druhu trestné činnosti.

Zachycen byl rozšířený výskyt látek **GHB a GBL**, přezdívané jako tzv. tekutá extáze, která jsou zneužívány jako sexuální droga. Právě s touto látkou bylo zaznamenáno **několik případů úmrtí uživatele**, kdy hranice toxických dávek je velice tenká. Za poměrně nový jev (dříve známý z prostředí Spojených států amerických nebo Kanady) je **zneužívání fentanylu** (velmi silný syntetický opioid vyvinutý pro medicínské účely) drogově závislými osobami v podobě náplastí. Vzestupná incidence se týká i nejrůznějších druhů **syntetických kathinonů a prokainu**, přičemž nutno upozornit na stoupající dovoz látek nutných k jejich výrobě z asijských států. Jedná

se zejména o výrobu a distribuci **mefedronu, clededronu a clofedronu**.

Prudký rozvoj syntetických a semisyntetických drog bude do budoucna představovat významnou legislativní výzvu a nutnost zvolení vhodného modelu **regulace**, tak aby stát mohl rozšíření takových látek účinně zamezit již v počátcích výskytu. Státní zastupitelství si přitom plně uvědomuje, že nalezení optimálního normativního řešení bude úkolem nesnadným, které bude vyžadovat i užší spolupráci s odbornou veřejností.

Věková struktura pachatelů drogových trestných činů (§ 283 a §284 trestního zákoníku)

Zajímavým jevem z hlediska věkové skladby je „**stárnutí pachatelů drogové kriminality**“. V průběhu posledních let klesá poměr osob ve věkových kategoriích 20–29 let a 30–39 let oproti nárůstu poměru pachatelů ve věku 40–49 let; počty pachatelů ve věku 15-19 let lze z tohoto pohledu označit za

stabilní. Věk souvisí s typem závadového jednání i druhem návykových látek. Dealéri blížíci se věku mladistvých využívají k nabízení a prodeji drog převážně on-line prostor, zejména prostřednictvím uzavřených skupin v rámci sociálních sítí. Pachatelé (ve věku 25 až 40 let) stále distribuují zboží převážně tradičním pouličním způsobem. V případech výroby a distribuce metamfetaminu se rovněž převážně jedná o starší osoby, které si jeho užívání osvojily v době svého dospívání. U mladších pachatelů je patrná výraznější orientace na nové deriváty konopí, kratom, MDMA, ketamin či mefedron. Osoby v pokročilém či důchodovém věku (50 let a více) se pak drogové trestné činnosti dopouštějí marginálně.

Významným přetrvávajícím kriminálním jevem je **zneužívání návykových látek vězněnými osobami**. Drogová kriminalita ve věznicích se ve struktuře nemění, kdy i v roce 2025 se nejvíce týkala převážně pašování a distribuce pervitinu (metamfetaminu) a léků (především s obsahem tramadolu), nově však byly zaznamenány i výskyty nových psychoaktivních látek a anabolických steroidů. Nejčastěji způsob distribuce nadále představují zásilky (drogy ukryté v doručovaném oblečení, hygienických potřebách či časopisech) nebo fyzické předávání návštěvami vězňů v návštěvních místnostech, zpravidla z řad osob blízkých, resp. z rodinného prostředí. Mírný pokles byl zaznamenán u přehozů přes vězeňské zdi, naopak se objevily nové případy využití dronů pro distribuci drog. Podle samotných odsouzených jsou drogy ve věznicích běžně dostupným zbožím, což potvrzuje i vysoká pozitivita vězeňské populace při testování na přítomnost návykových látek. Tato problematika přitom úzce souvisí s nedostatečnými personálními kapacitami vězeňské služby a absencí technického vybavení věznic.

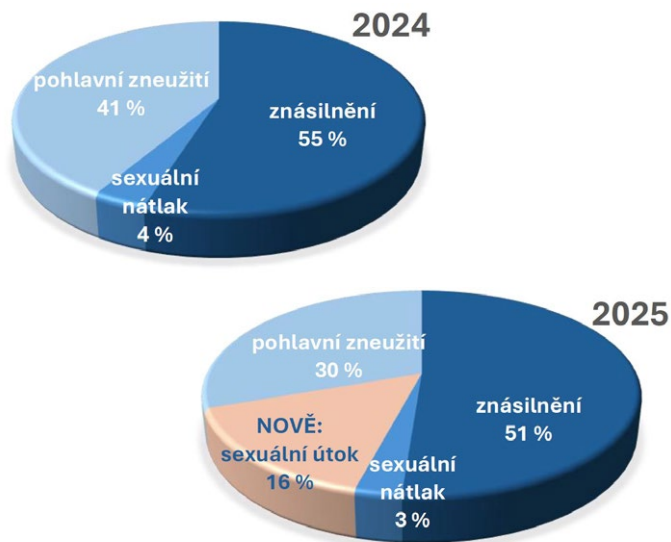
Sexuální násilí:

Nejčastěji mezi blízkými, děti oběťmi sextingu

V roce 2025 byl zaznamenán nárůst sexuálně motivované a mravnostní trestné činnosti, který je do značné míry determinován dopady novelizace trestního zákoníku, především vymezení trestného činu **sexuálního útoku** se současnou redefinicí trestného činu **znásilnění**. Do statistické struktury kriminality se propsalo i normativní zakotvení **znaku bezbrannosti**, zejména ve vztahu k dětem mladším 12 let. V roce 2025 se častěji objevovala oznámení i méně závažných zásahů do tělesné a sexuální integrity poškozených, včetně jednorázových dotyků na intimních místech. V dané oblasti kriminality lze nicméně nadále předpokládat **vysokou míru latence**, o čemž svědčí i nadále signalizované výrazné časové odstupy mezi spácháním skutku a jeho oznámením.

Kriminogenní faktory i způsoby páčání této trestné činnosti zůstávají neměnné. **Sexuální násilí je nadále páčáno především dospělými osobami, často v domácím prostředí, přičemž pachatelem bývá v případech dětské oběti osoba blízká, typicky rodič nebo jiný příbuzný.** Případy pachatelů bez bližšího vztahu k oběti se vyskytují spíše výjimečně; i v roce 2025 byly zaznamenány případy zneužití postavení pachatele v rámci dětského kolektivu (vedoucího či trenéra). V dané oblasti kriminality nadále dochází k přesunu závadových aktivit do kyberprostoru, s čímž souvisí zvýšený význam elektronických důkazů (chatové komunikace, obsahu sociálních sítí a dalších využitelných digitálních dat), přičemž jejich včasné zajištění je pro trestní řízení zásadní. Ze vzájemného porovnání složení registrovaných trestných činů před účinností novelizace č. 166/2024 (rok 2024) a po její

účinnosti (rok 2025) vyplývá předně celkový nárůst registrovaných případů.

Z hlediska vzájemného poměru (struktury) je ovšem zřejmé, že novelizace výrazněji neovlivnila incidenci trestných činů znásilnění a sexuálního nátlaku. S připuštěním určité míry statistického zkreslení lze alespoň rámcově dovozovat, že **nová skutková podstata trestného činu sexuálního útoku nahradila většinově případy dříve kvalifikované jako trestný čin pohlavního zneužití** (645 případů v 30% podílu v roce 2025 proti 806 případům v 41% podílu v roce 2024). **Z toho by**

bylo možné usuzovat na nezanedbatelnou množinu případů nepenetrační formy pohlavního styku vůči dětem mladším 12 let, u nichž za účinnosti původní právní úpravy byl dovozován jejich dobrovolný (konsenzuální) vztah k jednání pachatele.

Pokud by podrobnější individuální analýza i v budoucnu prováděné statistiky tuto hypotézu potvrdily, pak je třeba novelizaci z pohledu ochrany této kategorie obětí hodnotit jednoznačně jako přínosnou.

U trestného činu **sexuálního útoku**, který byl do trestního zákoníku nově zařazen s účinností od 1. 1. 2025, prozatím nejsou k dispozici relevantní srovnatelná historická data umožňující vyhodnocení vývojových trendů. Zmínit lze nicméně registraci 328 případů, z nichž bylo podle statistik PČR objasněno 186 případů (cca 56,7 %). V roce 2025 pak bylo pro tento trestný čin stíháno 143 osob. Zaznamenáván byl v této souvislosti nárůst případů **vydírání se sexuálním podtextem s výrazným přesahem do kybernetického prostředí**, především v rámci sociálních sítí či komunikačních (videochatových) kanálů. Budiž zdůrazněno, že k těmto mají nezřídka neomezený nebo nekontrolovaný přístup i **oběti z řad dětí mladších 10 let**, přičemž pachatelé v úvodní kontaktní fázi zneužívají jejich nedostatečnou rozumovou a mravní vyspělost a obezřetnost. Typicky dochází k navázání kontaktu s obětí a k prvotnímu vylákání jejich intimních fotografií či videí. Následně pachatel přechází k hrozbě zveřejnění získaných materiálů s požadavkem na zaslání dalších intimních materiálů (oběti z řad dětí a mladých žen) nebo též k zaplacení finanční částky (oběti z řad studentů, řidičů kamiónů nebo vytipovaných osamělých osob). Objasněnost přitom v řadě

případů naráží na volené technické prostředky pachatelů, které směřují do cizích států (např. Republika Pobřeží slonoviny, Nigerijská federativní republika či Thajské království). Zaznamenáno bylo i opakování trestné činnosti upravenými technickými způsoby při poučení se z taktiky a postupu policejního orgánu v prvotním trestním řízení.

U trestné činnosti související **s dětskou pornografií a zneužitím dítěte k ní** bylo v roce 2025 registrováno celkem 925 případů (oproti 755 případům v roce 2024), což představuje meziroční nárůst o cca 22,5 %. Z celkově objasněných 705 případů (cca 76,22 %) byl přitom ve 199 případech zjištěn **pachatel mladší 18 let** (tj. ve 28,23 % případů). Podřízená státní zastupitelství v této souvislosti poukazují, že trendový nárůst těchto trestných činů je ovlivněn i významným podílem případů, kdy **intimní fotografie nebo jiný explicitní obsah mezi sebou sdílejí nebo rozšiřují děti mladší 15 let**, což souvisí s jejich intenzivním zapojením do kybernetického prostředí a jejich působením na sociálních sítích. Nezřídka však u této skupiny dětí bylo zjištěno a zachyceno sdílení vlastní (dětské) pornografie ve skupině s klasickou pornografií, což může nasvědčovat především neselektivnímu přístupu k materiálům v souvislosti s normalizací tzv. **sextingu**, zejména pak u mladší populace (včetně dětí).

Sexting (sextování)

označuje posílání a doručování sexuálně laděných či explicitních zpráv, obrázků nebo videí prostřednictvím digitálních platform.

Kolik lidí dostalo sexuální zprávu:

21 % dospívajících ve věku 11–16 let

- 15 % dostalo sexuální zprávu, kterou očekávali
- 18 % dostalo sexuální zprávu, kterou nečekali

47 % dospělých ve věku 18–59

- 40 % ji dostalo konsenzuálně (se souhlasem), chtěli ji dostat
- 33 % ji dostalo nekonsenzuálně (bez souhlasu), nechtěli ji dostat

19 % dospívajících ve věku 11–14

Kolik lidí poslalo sexuální zprávu:

11 % dospívajících ve věku 11–16

- 7 % dospívajících ve věku 11–14

36 % dospělých ve věku 18–59

- 35 % ji poslalo konsenzuálně, tedy protože ji chtěli poslat
- 13 % ji poslalo nekonsenzuálně, tedy i když ji nechtěli poslat

Sexuální žádosti (angl. sexual solicitations)

označují situace, kdy je člověk požádán či nucen k poslání vlastního sexuálního obsahu.

16 % dospívajících ve věku 11–14 obdrželo žádost o poslání vlastního sexuálního obsahu

6 % dospívajících ve věku 11–14 požadovalo sexuální obsah od ostatních

Přeposílání (angl. forwarding)

označuje situace, kdy někdo přeposílá někomu sexuální zprávu třetí osobě bez svolení původního odesílatele.

9 % dospělých ve věku 18–59 se setkala s tím, že jejich zprávy se sexuálním obsahem byly přeposlány dál

9 % dospělých ve věku 18–59 přeposlalo zprávu se sexuálním obsahem někomu jiného

V lednu 2026 zveřejnil vědecký tým IRTIS Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity výsledky výzkumu zaměřené-ho na výskyt sextingu v letech 2021–2025 (zahrnujícího sdílení a přeposílání intimního a explicitního obsahu) v dospívající a dospělé populaci, mimo jiné se závěrem, že fenomén sextingu se již stal běžnou součástí digitálního života populace v České republice.

Nové poznatky k nelegální migraci:

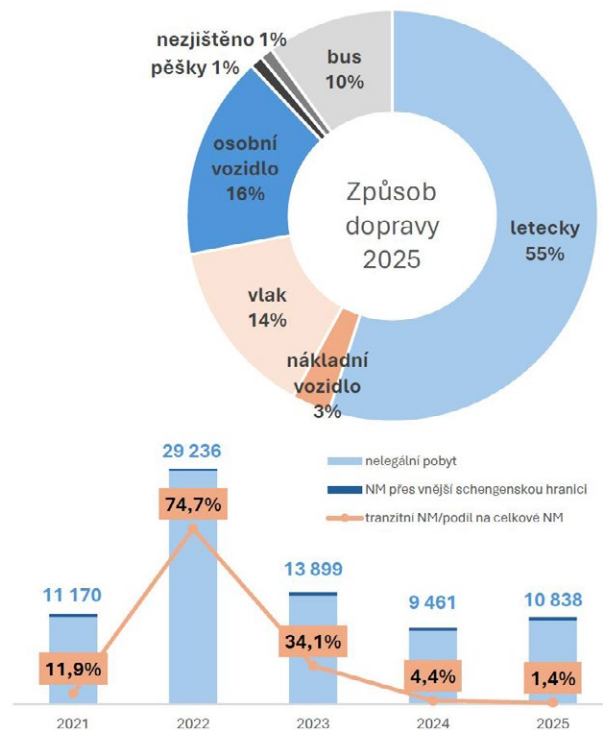
Obchod s padělanými doklady, přesun tranzitní migrace do vzdušného prostoru

Nelegální migrace v České republice v roce 2025 meziročně vzrostla, přičemž bylo zjištěno celkem 10 838 osob. Naprostá většina případů připadala na nelegální pobyt, zatímco v případě překročení vnější schengenské hranice tvořila pouze menší část. Převážné množství zjištěných osob tvořili státní příslušníci Ukrajiny, Moldavské republiky, Vietnamské socialistické republiky, Republiky Uzbekistán a Gruzie. **Tranzitní nelegální migrace poklesla** a pohybovala se na nízké úrovni v souvislosti se sníženým migračním tlakem i přijatými opatřeními jednotlivých států.

Přetrvává výskyt padělaných průkazů totožnosti občanů Rumunska a padělaných řidičských průkazů občanů Ukrajiny, stejně jako zvýšená **nabídka padělaných dokladů prostřednictvím sociálních sítí**. U státních příslušníků Gruzie byl zaznamenán trend účelové změny identity, kdy si osoby, kterým byl na území České republiky uložen zákaz vstupu, nechávaly v domovském státě změnit příjmení a následně se vracely na území České republiky, kde pokračovaly v protiprávní činnosti. Typicky znázorňovaný způsob nelegální migrace spočívající v převozu migrantů v nákladních vozidlech byl zaznamenán ojediněle.

Naopak, specifickým fenoménem, na který upozorňuje cizinecká policie, je **tranzitní kriminalita spojená s leteckou přepravou**, zejména přes Atény, kdy osoby pocházející především ze zemí Blízkého východu využívají padělané nebo pozmeněné doklady, případně doklady jiných osob, za úče-

lem dalšího přesunu do států západní Evropy. Pro tyto případy je typické, že nepravé doklady jsou odhalovány až na území České republiky, která tak plní roli tranzitního bodu. V reakci na tento jev byl na letišti v Aténách vyslán příslušník Policie ČR k provádění kontrol cestujících směřujících na lety do Prahy.

Zdroj: Policie ČR

Stíhání právnických osob:

Pokles stíhaných případů

Trestná činnost právnických osob představuje v poměru k celkovému počtu stíhaných osob velmi malý podíl pod hranicí jednoho procenta. V roce 2025 byl zaznamenán pokles počtu stíhaných právnických osob.

KSZ v Brně

POČET STÍHANÝCH PRÁVNICKÝCH OSOB

2025 220

2024 281

2023 313

I v roce 2025 byly vyšší poměry stíhaných právnických osob soustředěny především na úrovni vrchních a krajských státních zastupitelství, tedy do oblastí typicky spojených se složitějšími formami kriminality (ale též s vyšším výskytem právnických osob s dostatečnými majetkovými aktivy a faktickou činností, zpravidla podnikatelskou). Naopak na úrovni okresních státních zastupitelství zůstávají počty stíhaných právnických osob dlouhodobě nízké, přičemž i přes tyto nízké hodnoty jsou zde již od roku 2022 patrné soustavné meziroční poklesy.

Nemění se ani skladba trestných činů, pro které právnické osoby čelí trestnímu stíhání, nadále zůstává majoritně zastoupena **kriminalita hospodářského a majetkové charakteru**, zcela nejčastěji pak trestné činy zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, podvodu nebo zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění. Nejčastější sankcí zůstává **peněžitý trest** (v roce 2025 u dvou třetin odsouzených právnických osob), v menší míře pak zákaz činnosti nebo nejprísrnější trest zrušení právnické osoby (u obou kolem 12%).

Netrestní působnost státního zastupitelství

Mimo stěžejní působnost v trestním řízení svěruje zákon státnímu zastupitelství také řadu pravomocí chránit veřejný zájem v netrestní oblasti. Státní zastupitelství je tak oprávněno podat návrh na zahájení řízení, nebo vstoupit do již zahájených řízení týkajících se mimo jiné péče nezletilých, domácího násilí, rozhodování o svéprávnosti, nedobrovolné hospitalizace nebo dále do insolvenčních a některých korporátních řízení.

Státní zastupitelství dále vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení, zabezpečovací detence, ochranná nebo ústavní výchova, a v jiných místech, kde je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda. Od ledna 2026 přibyla státnímu zastupitelství pravomoc vykonávat dozor také v zdravotnických zařízeních lůžkové péče, která zajišťují ochranné léčení (psychiatrické nemocnice/léčebny).

Nejvyšší státní zástupce je také oprávněn žalobu proti nezákonnému rozhodnutí správního orgánu, pokud shledá závažný veřejný zájem na změně či rušení takového rozhodnutí.

Péče o nezletilé

V oblasti péče o nezletilé jsou vstupová oprávnění využívána v návaznosti na signalizaci soudů. Zdrojem poznatků pro vstupovou a návrhovou činnost zůstává také trestní řízení,

ve kterém jsou osoby mladší 18 let pachatelé nebo oběťmi trestných činů při nedostatečném rodinném prostředí. Vstupy, které i v roce 2025 převažovaly nad vlastními návrhy státních zastupitelství, byly v této oblasti zejména realizovány ve věcech ústavní výchovy, výchovných opatření či v řízeních týkajících se rodičovské odpovědnosti. V některých regionech byl v roce 2025 zaznamenán nárůst vstupové činnosti, který souvisí se zvyšujícím se počtem dětí s výchovnými problémy, přičemž roli hraje sociokulturní prostředí a výskyt sociálně vyloučených lokalit; rodiče v těchto případech bývají uživateli návykových látek nebo se nacházejí ve výkonu trestu odnětí svobody. Celkově lze shrnout, že vstupová činnost státního zastupitelství v této oblasti je využívána aktivně a funkčně, avšak naráží na limity dané jak legislativním rámcem, tak kapacitními a systémovými nedostatky.

Za systémově nedostačující jsou považovány kapacity zařízení, počty odborníků, zejména z řad dětských psychologů a pracovníků OSPOD při zajišťování kontroly rizikových rodin, ale též dlouhodobých pěstounů. Tyto faktory ve svém důsledku způsobují prodlevy při soudním rozhodování spojeného v některých případech s přechodným a nevhodným umístěním dětí.

Domácí násilí

V oblasti ochrany před domácím násilím je činnost státního zastupitelství úzce provázána s trestní agendou a vychází zejména z informací získaných od soudů, Policie ČR či OSPOD. Klíčovým podkladem jsou především policejní záznamy o vykazání. V rámci této agendy převažuje vstupová činnost, a to při souběhu s vedeným trestním říze-

ním. Praxe současně ukazuje, že prostředky civilního práva, zejména předběžná opatření, mohou v počáteční fázi poskytnout rychlejší a efektivnější ochranu než nástroje trestního práva. Pozitivně je hodnocena také spolupráce napříč institucemi, včetně zapojení do projektu Ministerstva spravedlnosti zaměřeného na posílení občanskoprávní ochrany dětí, jež jsou obětmi domácího násilí, a který přispívá ke zlepšení koordinace a sdílení poznatků.

V rámci dalšího rozvoje je poukazováno na **potřebu zřízení specializovaných policejních týmů** pro tuto agendu. Problematické je rovněž postavení nezletilých dětí, kdy soudní praxe někdy odmítá automaticky považovat nezletilé dítě

za oběť domácího násilí, pokud toto zdánlivě směřuje pouze vůči rodiči.

Ústavní a ochranná výchova

Dozor státních zástupců nad dodržováním právních předpisů v zařízeních, kde se vykonává ústavní nebo ochranná výchova, se zaměřuje zejména na oblasti přijímání, umísťování a ukončování pobytu dětí podle soudní dokumentace, povolování pobytu dětí mimo ústavní zařízení, jakož i na dodržování práv a povinností dětí vyplývajících z účelu ústavní nebo ochranné výchovy a při realizaci opatření ve výchově.

Na celém území České republiky je rozmístěno přibližně **200 zařízení** zajišťujících výkon ústavní nebo ochranné výchovy (dětské domovy, dětské domovy se školou, výchovné ústavy a dětské diagnostické ústavy). Jejich regionální rozložení je **zcela nerovnoměrné z hlediska potřebné kapacity**. Kapacity zařízení jsou v některých krajích výslovně hodnoceny jako nedostatečné (Severočeský kraj, Středočeský kraj, Východočeský kraj, Jihočeský kraj, do určité míry hlavní město Praha). Kapacity zařízení jsou tak zpravidla využívány na hranici možností, poptávka po umístění dětí je vysoká a opakovaně převyšuje dostupné možnosti, což se plně projevuje při potřebě lokálního umístění početnějších sourozeneckých skupin. Problémem je rovněž naplněnost zařízení určeného pro děti cizince, u něhož při zvýšené migrační zátěži dochází rovněž k přetížení.

Za nevyhovující byla v roce 2025 považována dynamika systému přemísťování dětí mezi jednotlivými zařízeními, když nebylo možné rychle a účinně reagovat na aktuální výchov-

KSZ v Českých Budějovicích

né problémy a potřeby dětí, případně docházelo k jejich urychlenému umísťování dětí bez předchozí diagnostiky. Děti v tomto systému setrvávají v nevhodném typu zařízení, zejména v dětských domovech, ačkoliv by bylo vhodné jejich umístění do dětských domovů se školou nebo výchovných ústavů, a naopak děti v dětských diagnostických ústavech setrvávají po dobu výrazně přesahující obvyklou délku diagnostického pobytu, která zpravidla činí 8 týdnů. I v roce 2025 tak docházelo k **deformaci základního účelu diagnostických ústavů**, jimiž je provedení diagnostiky dítěte a zpracování komplexní diagnostické zprávy s označením specifických výchovných a vzdělávacích potřeb, na jejichž základě má pak dojít k rozhodnutí, v jakém zařízení bude dítě dlouhodobě vykonávat ústavní výchovu.

KSZ v Praze

Přetrvává **problém s umísťováním dětí s duální diagnózou** (porucha chování a těžká psychiatrická zátěž vyžadující specifické terapeutické zacházení), na který státní zastupitelství upozorňovalo už ve zprávě o činnosti za rok 2024.

Vzhledem k dřívějším poznatkům (související i se zvýšenou migrací registrovanou v posledních letech) se státní zastupitelství v roce 2025 zaměřovala specifičtěji i na **podmínky dětí, jejichž rodným jazykem není český jazyk**. V daném směru bylo ovšem konstatováno, že jazyková bariéra se již zpravidla neprojevuje nebo je překonána, a to i s ohledem na relativně nízký počet dětí, které se v jednotlivých zařízeních vyskytují ojediněle. Zejména děti z evropských zemí jsou obvykle schopny komunikovat v českém jazyce, případně si češtinu osvojují, a nevyžadují tak zásadní podporu při komunikaci. Odlišná situace je u dětí umístěných ve specializovaném zařízení pro cizince, kde většina z nich český jazyk neovládá a komunikace je zajišťována prostřednictvím tlumočení poskytovaného tímto zařízením. Jazyková bariéra se výrazněji projevuje rovněž u dětí umístěných na základě předběžných opatření v souvislosti s nelegální migrací, u nichž je taktéž nutno využívat tlumočení.

V roce 2025 podala státní zastupitelství celkem **3 návrhy na zrušení ochranné nebo ústavní výchovy**, zatímco v roce 2024 byl takový návrh podán v 1 případě. Obdobně jako v předchozích letech nebyl podán návrh na uložení ochranné výchovy. V roce 2025 bylo vydáno **63 příkazů** sloužících k zachování zákonnosti, tj. k přijetí opatření vedoucích k odstranění stavu odporujícímu právním předpisům, a dále 1 nařízení propuštění dítěte drženého v ústavu nezákonně. Bylo uskutečněno **479 prověrek**.

Vězeňská zařízení a detenční ústavy

Mezi úkoly svěřené do netrestní působnosti státního zastupitelství, konkrétně ve věcné příslušnosti krajských státních zastupitelství, spadá i dozor nad dodržováním právních předpisů ve věznicích, ve kterých je vykonávána vazba a trest odnětí svobody.

KSZ v Plzni

Při výkonu vazby se dozor zaměřuje zejména na oblasti přijímání, umísťování a propuštění obviněných podle soudní dokumentace, jakož i na dodržování práv a povinností obviněných vyplývajících z účelu vazby, z právních předpisů upravujících výkon vazby a týkajících se kázeňských přestupků a vycházek obviněných.

Při výkonu trestu odnětí svobody se pak dozor zaměřuje zejména na oblasti přijímání, umísťování a propuštění odsouzených podle soudní dokumentace, naplňování účelu trestu a případně souběžně uložených ochranných opatření, zaměstnávání odsouzených, jakož i na dodržování práv a povinností odsouzených vyplývajících z právních předpisů upravujících výkon trestu odnětí svobody a týkajících se ukládání a výkonu kázeňských trestů.

Dozor státního zastupitelství se vztahuje rovněž k **výkonu zabezpečovací detence**, v níž zaměřuje zejména na umísťování chovanců do ústavů včetně odděleného umísťování stanovených skupin chovanců, dodržování práv a povinností chovanců, jejich vzdělávání a zaměstnávání, jakož i na ukládání a výkon kázeňských trestů a udělování kázeňských odměn. Součástí dozoru je rovněž prověřování použití omezovacích prostředků a povinné dokumentace.

Na dodržování zákonných podmínek pobytu v těchto zařízeních se podepisuje přeplněnost věznic. Podle statistických ročenek Vězeňské služby ČR se počty vězněných osob v posledních letech výrazně nemění. Ke dni 31. 12. 2025 bylo vykázáno celkem **19 241 vězněných osob** (souhrnně ve výkonu trestu i ve výkonu vazby). Zejména v případě výkonu

trestu v odděleních s vysokým stupněm zabezpečení věznic s ostrahou a zvýšenou ostrahou jsou stanovené ubytovací kapacity hodnoceny jako hraniční až kritické, kdy se nárázově jeví velice složité udržovat splnění požadavků na dodržení minimálních ubytovacích norem.

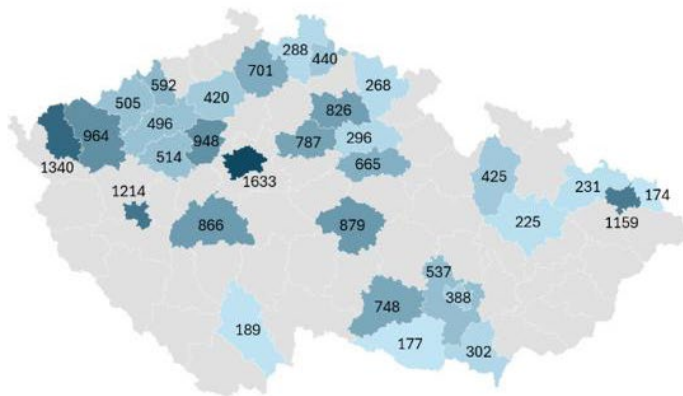
S kapacitní nedostatečností vězeňských zařízení jsou spojeny návazné sekundární negativní jevy v podobě **prodlev v poskytování některých služeb, nedostupnosti pracovních příležitostí, zvyšujících se případů agrese, sebevražd, ale též užívání návykových látek.** Státní zastupitelství však současně upozorňuje, že pro účinné řešení popsaného fenoménu přeplnění věznic zřejmě **nebude možné vystačit s pouhou dekriminací a depenalizací vybraných protiprávních**

jednání, když z předběžných hodnocení například vyplývá, že úprava přečinu zanedbání povinné výživy měla na celkovou obsazenost věznic zanedbatelný vliv. Nadále platí, že **významnou část vězeňské populace tvoří recidivní pachatelé bagatelní trestné činnosti,** u nichž stávající nastavení výkonu trestu odnětí svobody již z povahy nemůže plnit nápravnou funkci. **Pozornost by tak měla být věnována především komplexnějšímu uchopení trestní politiky, která by měla provázet systém nepodmíněných trestů a organizaci vězeňství s funkčním rozlišením trestů výchovných (terapeutických) a ryze ochranných (represivních), a to s adekvátními rozdílnými přístupy v programech zacházení či přístupu k institutu podmíněného propuštění.**

Umístění věznic a detenčních ústavů

Počty vězněných osob

Zvláštní kategorii představují ústavy pro zajištění zabezpečovací detence (Brno, Opava a Praha). V roce 2025 byl hlášen jeden případ úmrtí a jeden pokus o sebevraždu.

Státní zástupci se v roce 2025 zabývali **402 nahlášenými mimořádnými událostmi**. Z hlediska struktury hlášených a prošetřovaných mimořádných událostí nedochází k zásadním změnám. Nejčastější mimořádné události mají úzkou souvislost **s narůstající agresí a její konfliktní dekompenzací ve vězeňské populaci**, kdy se jednalo především o vzájemné násilí mezi vězni (93 událostí) nebo sebevraždy a sebe-

vražedné pokusy vězňů (83 událostí), za neméně významný lze označit i podíl nahlášených fyzických útoků vězňů vůči personálu věznice (24 událostí) a fyzických útoků personálu věznice vůči vězňům (27 událostí). Významné zastoupení pak bylo v roce 2025 shledáno u výskytu infekčního onemocnění (76 událostí).

V roce 2025 bylo dále provedeno celkem **229 prověrek**. Zjištěné závady promítnuté do **20 příkazů** k zachování zákonnosti neměly významnější systémový charakter. Nejvyšší podíl v počtu 8 příkazů reagoval na individuální pochybení při provádění kázeňských řízení a ukládání kázeňských trestů.

KSZ v Ústí nad Labem

Koncepční závěry a návrhy opatření

Výkon správy

Zvyšující se administrativní náročnost, rozšiřování kompetencí státního zastupitelství (agenda nezletilých, rozšíření správní agendy nejvyššího státního zástupce, dozor nad zařízeními s ústavní ochrannou léčbou, rozšíření povinností se zajišťováním elektronických důkazů...)

Nutné investice do modernizace informačního systému pro vedení spisové služby a rychlou elektronickou komunikaci se systémy Policie ČR a dalších partnerských orgánů veřejné moci – vytvoření podmínek pro přechod k elektronickému spisu, pro dynamickou analýzu statistických dat i využití nástrojů umělé inteligence

Fluktuace a komplikace s obsazováním pozic administrativních zaměstnanců v konkurenčním prostředí trhu práce

Pravidelná valorizace platových tarifů a adekvátní rozpočtová opatření

Prevence kriminality / trestní a netrestní působnost

Akutní nedostatek znalců z oborů zdravotnictví, zejména specializace na dětskou psychiatrii a psychologie

Systémová podpora nezbytného zvýšení počtu znalců i opatření ke zvýšení kvality znaleckých posudků (nastavení standardů a důslednější kontrola Ministerstva spravedlnosti)

Nevyřešený problém s umístěním nepřičetných pachatelů po propuštění z předstižné vazby

Potřeba institutu pro bezprostřední a okamžité umístění pachatele činu jinak trestného do zařízení s terapeutickými a ochrannými prvky

Zajištění finančních prostředků, kapacit, potřebného personálu i kvality speciální ústavní a ambulantní léčby, zaměřené zejména na primární hospitalizaci a stabilizaci osob, jejichž pobyt na svobodě je nebezpečný pro společnost

Zneužívání technologického rozvoje k páchání kyberzločinu, nástroje umožňující plošné vytipovávání potenciálních obětí

Posilování a podpora preventivních osvětových programů, zvyšování obecného povědomí o typových kriminálních scénářích (za součinnosti s bankovním sektorem) s doporučením zaměřit se na mladší populaci

Legislativa

Státní zastupitelství by uvítalo vyšší kvalitu a rychlost při zavádění požadavků vyplývajících z mezinárodních závazků a práva EU do vnitrostátní právní úpravy, neboť překonávání případných zákonných mezer výkladovými metodami je především v oblasti trestního práva vysoce nežádoucí a pro veřejnou žalobu zastupitelství velice problematické

Nutnost včasného a řádného zavedení požadavků nařízení Evropského parlamentu a Rady EU ve vztahu k evropskému vydávacímu příkazu, uchovávání elektronických důkazů v trestním řízení

Administrativní překážky při zajištění péče o týraná a nevhodně chovaná zvířata

Hledání vhodnějších a účinnějších řešení týkajících se nákladů na péči o zabavená zvířata, případně umístění k novému majiteli

Kriminalita mladistvých a dětí mladších 15 let

Řízení proti dětem mladším 15 let – řada výkladových a aplikačních problémů po novele příslušného zákona, selhávání výchovných mechanismů u množiny jednotlivců páchajících závažné úmyslné delikty (opakované útěky)

Nutná revize dopadů novely provedené zákonem č. 165/2024 Sb. a další odborná diskuze vedoucí ke zvýšení účinnosti opatření ukládaných nezletilým i mladistvým pachatelům

Rostoucí potřeba vytvoření nového zařízení pro děti vyžadující intenzivní psychiatrickou a psychologickou pomoc z důvodu závažného narušení osobnosti s nepříznivou prognózou vývoje dítěte, jejichž společným jmenovatelem je vysoká nebezpečnost pro společnost (zajišťovací ústav s multidisciplinárním přístupem, psychologickou, psychiatrickou, terapeutickou i sociální péčí, které však současně umožní přijetí nezbytných opatření k ochraně personálu i společnosti před vysoce nebezpečnými dětmi)

Diskuze o snížení věkové hranice

Vzhledem ke statistickým údajům a signalizovaným poznatkům u nejzávažnějších úmyslných činů (zejména násilného charakteru) se jeví případné posunutí hranice na 14 let jako nedostačující a zvažována by měla být i hranice věku 13 let.

